

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 23.04.2015 v Českých Budějovicích v senátě složeném z předsedy Ondřeje Vítů a přísedících Jana Bendy a Františka Bárty v trestní věci obžalovaného [REDACTED], nar. [REDACTED] v Českých Budějovicích, t.č. ve vazbě ve [REDACTED] pro trestné činy znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. c), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku a krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku, **t a k t o :**

Obžalovaný

[REDACTED] nar. [REDACTED] v [REDACTED], bez pracovního poměru, trvale bytem [REDACTED], naposledy bytem [REDACTED], nyní ve vazbě ve [REDACTED]

s e u z n á v á v i n n ý m , ž e

A.) v [REDACTED] dne 6.12.2014 v době kolem 01.00 hod. sledoval poškozenou [REDACTED], nar. [REDACTED], od křižovatky ulic [REDACTED] – [REDACTED] do [REDACTED] ulice a před domem [REDACTED] jí přiložil z levé strany [REDACTED] a současně jí druhou rukou [REDACTED], aby nemohla volat o pomoc, odtáhl ji naproti přes ulici k budově [REDACTED] a stále pod hrozbou [REDACTED] ji přinutil [REDACTED] s [REDACTED], sám si [REDACTED] a proti její vůli na [REDACTED], poté jí nařídil, aby [REDACTED] a za použití [REDACTED] a slovních výhrůžek ji donutil, aby šla k němu domů; procházeli kolem řeky směrem na [REDACTED], cestou ji ohrožoval [REDACTED] a opakoval [REDACTED] o [REDACTED], po určité době ji donutil, aby si sundala [REDACTED] na [REDACTED], v tu dobu měla poškozená takový strach o svůj život, že plnila jeho příkazy, aniž mu odporovala, on [REDACTED], sám [REDACTED], nejprve se sám [REDACTED] a poté na ní znovu [REDACTED] a potom se oblékli a odešli k němu

domů do [redacted] ulice [redacted] kam přišli kolem 02.45 hod.; zde je zamkl v pokoji, poručil jí, aby [redacted] a [redacted], sám si také sundal [redacted], poté ji [redacted] a opakovaně [redacted]; celou dobu ho [redacted], aby ji pustil domů, on odmítal s tím, že sám rozhodne, kdy bude moci odejít, v bytě ji držel do 08.00 hod., potom jí doprovodil do [redacted] ulice, cestou jí vyhrožoval ublížením na zdraví a [redacted] pro případ, že oznámí to, co se jí přihodilo, v důsledku jednání [redacted], která se u ní rozvinula krátce po činu, trvala i při dodatečné znalecké exploraci dne 27.03.2015 a vyžádá si následnou dobu léčení dalších nejméně 6 měsíců;

- B.)** dne 6.12.2014 v době od 02.45 hod. do 08.00 hod. v Českých Budějovicích v [redacted] [redacted] využil nepozornosti [redacted] a z peněženky, kterou měla odloženou v kabelce, jí odcizil finanční hotovost [redacted] Kč a to přesto, že za přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), písm. c) tr. zákoníku byl odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích spis. zn. 6T 59/2013 ze dne 17.4.2013, trestní příkaz nabyt právní moci dne 11.10.2013, a byl mu uložen trest odnětí svobody na 4 měsíce podmíněně odložený do 11.2.2015;

t e d y

ad A.) jiného násilím a pohrůzkou násilí donutil k pohlavnímu styku, uvedený čin spáchal souloží a se zbraní a takovým činem způsobil těžkou újmu na zdraví,

ad B.) prisvojil si cizí věc, kterou měl jiný při sobě, tím, že se jí zmocnil a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen

č í m ž s p á c h a l

ad A.) zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. c), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku,

ad B.) přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku

a o d s u z u j e s e

podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku za užití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání **9 (devíti) roků**, pro jehož výkon se podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazuje do věznice **s ostrahou**,

a dále podle § 70 odst. 1, písm. a) tr. zákoníku k trestu **propadnutí zavíracího nože**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted], částku [redacted], když se zbytkem uplatněného a soudem nepřiznaného nároku na náhradu majetkové a nemajetkové újmy se tato poškozená odkazuje podle § 229 odst. 2 tr. ř. na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

Dokazováním provedeným v hlavním líčení byl zjištěn skutkový děj tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

DOKAZOVÁNÍ

Obžalovaný vysvětlil, že si na události příliš nepamatuje, neboť byl pod vlivem [REDAKCE], připustil však, že [REDAKCE] p[REDAKCE] (u [REDAKCE] [REDAKCE] a dále [REDAKCE]) si na poškozené vynutil. [REDAKCE], k němuž pak došlo v jeho bydlišti, byl podle jeho názoru ze strany poškozené již [REDAKCE], poškozená dokonce na jeho dotaz, zda má použít [REDAKCE] uvedla, že to není třeba, neboť užívá [REDAKCE]. Poškozená mu také dala své telefonní číslo, navíc kdykoliv v průběhu noci mohla z jeho bytu odejít, neboť byt ani jeho pokoj nebyl uzamčen. Obžalovaný odmítl, že by [REDAKCE] nalezený policií na louce u řeky [REDAKCE] byl jeho. Popřel, že by poškozené odcizil jakékoliv peníze.

Poškozená [REDAKCE] [REDAKCE] podrobně popsala, čemu byla ze strany obžalovaného vystavena. Uvedla, že obžalovaný ji ohrožoval [REDAKCE], vyhrožoval jí [REDAKCE], a proto se podvolila jeho požadavkům. Po příchodu do jeho bydliště obžalovaný uzamkl svůj pokoj, klíč dal pod polštář a požadavky poškozené na odchod odmítal s tím, že sám rozhodne, kdy poškozená bude moci odejít. To jí dovolil až ráno, kdy z bytu společně odešli, ale než jí na ulici propustil, opakoval jí [REDAKCE], [REDAKCE] něco řekl [REDAKCE]. Poškozená šla domů, kde se se vším svěřila své [REDAKCE], při kontrole svých věcí také zjistila, že jí obžalovaný musel vzít z peněženky v kabelce [REDAKCE] Kč. Poškozená dále vylíčila problémy, které jí v důsledku prožitých událostí provázejí v osobním, rodinném, partnerském i profesním životě.

Svědčyně [REDAKCE] [REDAKCE] – matka poškozené – popsala, v jakém stavu se poškozená inkriminovaného rána vrátila domů a podrobně vylíčila změny, které nastaly v jejím chování po předmětné noci. Rozvedla, že tyto změny zasáhly v podstatě do všech oblastí života poškozené, která se bojí opouštět bydliště po setmění, vyhýbá se lidem, zhoršila se ve škole apod.

Svědci [REDAKCE] a a [REDAKCE] – spolubydlíci obžalovaného – vypověděli, že předmětného večera se při společné návštěvě města obžalovaný opil a po incidentu s dalším návštěvníkem upadl a poranil se na hlavě. Po určité době se rozdělili, obžalovaný tvrdil, že je [REDAKCE] a jde domů. Pozdě v noci pak obžalovaný [REDAKCE] volal, že si vede domů [REDAKCE], svědkyně slyšela i jejich příchod a následně i to, že spolu měli [REDAKCE]. Oba svědci pak ráno obžalovaného i poškozenou viděli, když tito opouštěli společně byt. Poškozenou viděli ještě předtím, neboť [REDAKCE] nahlédl do pokoje obžalovaného, který nebyl zamčen. [REDAKCE] tvrdila, že v ten moment z chodby přes [REDAKCE] nahlížejícího do [REDAKCE] pokoje viděla poškozenou sedět [REDAKCE]. [REDAKCE] naproti tomu tvrdil, že v době, kdy nahlížel do [REDAKCE] pokoje u toho [REDAKCE] vůbec nebyla a on sám viděl poškozenou i obžalovaného, jak vedle sebe leží na posteli a spí.

Svěddek [REDAKCE] [REDAKCE] popsal svůj noční návrat z centra města, jakož i místo, v němž předjížděl smíšenou dvojici. Ačkoli svědek při pohledu na obžalovaného v jedné síni tvrdil, že odpovídá vzhledu muže z oné dvojice, je z lokalizace onoho setkání zřejmé, že onou dvojicí, kterou svědek popisoval, nebyl obžalovaný a poškozená.

Z [redacted] znaleckého posudku MUDr. Tučka soud zjistil, že u poškozené se v důsledku jednání obžalovaného záhy po činu [redacted] [redacted] [redacted], která se projevila takřka ve všech oblastech jejího života. Počínaje [redacted] ([redacted] [redacted] [redacted]), přes potíže v rovině [redacted] ([redacted] [redacted] [redacted]), dále v rovině [redacted] a [redacted] ([redacted] [redacted]), až po [redacted] či [redacted] (zhoršení [redacted] [redacted] [redacted] s [redacted] [redacted] u poškozené trvala i k momentu dodatečného vyšetření znalcem dne 27.03.2015 a předpoklad léčby je v horizontu ještě dalších nejméně šesti měsíců.

Ze [redacted] [redacted] znaleckého posudku MUDr. Hrdličky soud zjistil, že obžalovaný netrpěl a ani v současnosti netrpí žádnou [redacted] [redacted] či [redacted]. Nebyla u něho zjištěna ani žádná [redacted]. V době činu mohly být ovládací a rozpoznávací schopnosti obžalovaného v důsledku alkoholu omezeny nanejvýš lehce nepodstatně, přičemž obžalovaný znal účinky alkoholu na sebe a své chování. Alkoholické výpadky paměti tyto schopnosti nikterak neovlivňují, neboť se váží pouze k zanechání paměťové stopy, ale nikoli k možnosti rozpoznat závadovost jednání a své jednání ovlivňovat.

Z genetického odborného vyjádření bylo zjištěno, že:

- [redacted] z [redacted] [redacted] obžalovaného obsahuje profil, jehož [redacted] [redacted] [redacted]
- [redacted] z [redacted] nalezeného [redacted] u [redacted] obsahuje [redacted] patří [redacted],
- [redacted] a [redacted] [redacted] [redacted] obsahují [redacted] obžalovaného.

Skutkový stav je dále dokreslován listinnými důkazy, a to především

- protokoly o ohledání míst činů ([redacted] + lokalita [redacted] [redacted]), z nichž zejména vyplývají nálezy jednotlivých stop,
- odbornými vyjádřeními, jimiž zajištěné stopy byly zkoumány,
- [redacted] [redacted] [redacted] osvědčující vyšetření [redacted] [redacted],
- dokumenty týkajícími se [redacted] obžalovaného,

HODNOCENÍ DŮKAZŮ

Provedené důkazy hodnotil soud podle vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i ve vzájemném souhrnu. Hodnotící úvahy soudu jsou následující:

Soud má za prokázané, že se staly skutky tak, jak byly popsán v obžalobě. Skutková zjištění jsou upravena pouze v tom směru, že u [redacted] [redacted] [redacted] je doplněna minimální doba, po kterou [redacted] [redacted] [redacted] nejméně trvala.

Skutková zjištění soud opírá o výpověď poškozené [redacted]. Soud tuto poškozenou pokládá za věrohodnou, neshledal v její výpovědi žádné podstatné

rozpory. Rozpory, na které poukazovala obhajoba [redacted], jsou rozpory veskrze nepodstatné, drobné a lze je dobře vysvětlit [redacted] náročností situace, v jaké se poškozená nacházela při výslechu. To bylo dobře patrné z [redacted] projevu poškozené – [redacted] atd. Že si v takovém [redacted], není důvodem, pro který by [redacted] osobu. Soudu navíc uniká motiv, který [redacted]. Soud nespatřuje naprosto žádnou pohnutku, proč by [redacted]. Její věrohodnost je podepřena i objektivním nálezem [redacted]. Konstrukce, že snad [redacted] schválně na něho [redacted] technicky obtížně proveditelná [redacted]. V zájmu korektnosti však nutno dodat, že obžalovaný se [redacted]

Soud má za prokázané i to, že [redacted] obžalovaný. Na tuto interakci mezi [redacted]. Je i logické, že ve snaze [redacted]. Jde o běžnou a legitimní reakci oběti, která se v situaci, z níž nevidí žádného východiska, chová zdánlivě souladně s vůlí agresora, nicméně je to zcela [redacted]. Obžalovanému to muselo být zřejmé – zvláště poté, co [redacted]. Sotva lze uvažovat, že by se mohl [redacted]

Neobstojí ani obhajoba [redacted]. Jednak poškozená nebyla v pozici, kdy by mohla vznášet nějaké požadavky. A jednak obžalovaný sám tento její postoj nepopisuje jako její aktivní sdělení k možnostem volby. Obžalovaný uvedl, že poškozená na jeho [redacted] (str. 7 protokolu o hlavním líčení ze dne 27.03.2015). Takový dotaz však je kvalitativně ve zcela jiné rovině, neboť v sobě žádnou volbu [redacted] nezahrnoval. Poškozená pouze poskytla požadovanou informaci, která sloužila výlučně pro rozhodování obžalovaného, aniž by ona sama dostala prostor k vyjádření svého stanoviska [redacted]. Ale i kdyby hypoteticky bylo možno její odpověď vykládat tak, jak činí obžalovaný, byla by nejpravděpodobněji motivována [redacted]

[REDACTED]

Pokud poškozená zmiňovala, že obžalovaného [REDACTED] atd. Spektrum [REDACTED] může být velmi široké od [REDACTED], které zmizí v řádu minut. Z toho, že na [REDACTED]. Jde k dobru obžalovaného, že v projednávaném případě neuplatňuje liché námitky o nedostatečné obraně poškozené. Proto pouze obecně je třeba zmínit, že oběť nacházející se v určité situaci pochopitelně vždy vyhodnocuje své šance na obranu. Jinak se bude bránit útočníkovi rovnocenný soupeř. Jinak si bude počínat někdo, kdo je v obraně handicapován, ať už věkem, fyzicky, osobnostně, zdravotně, výzbrojí, momentem překvapení či jakkoli jinak. Při vědomí těchto specifík je třeba vzít v potaz, že počáteční [REDACTED].

Soud má rovněž za prokázané, že u poškozené se rozvinula [REDACTED]. Vyjádření znalce MUDr. Tučka pokládá soud za přesvědčivé, věrohodné, znalec vysvětlil, z čeho vycházel a na jeho závěrech nic nemění ani námitka, že tato diagnóza je opřena pouze o subjektivní [REDACTED]. Přestože u nemocí [REDACTED] je na rozdíl od těch [REDACTED] zmenšen prostor pro aplikaci [REDACTED] které umožňují zvážení, změření či vyčíslení relevantních hodnot, neobstojí, že by [REDACTED] – a tím méně znalecká – stála pouze na tom, co pacient sděluje. Lékař, který diagnostikuje takovéto onemocnění (a tím spíše soudní znalec) má k dispozici daleko více vstupních informací, než jenom [REDACTED] pacienta. V trestním řízení je to spisový materiál, který obsahuje výpovědi rodinných příslušníků, informace týkající se školy, práce či různého jiného zázemí pacienta, takže znalec psychiatr pak samozřejmě může vyhodnocovat, jestli to, co ten pacient tvrdí, nachází odraz i v jiných sférách jeho života a projevuje se to v nich způsobem, který zaznamenává okolí. Tak tomu bylo i v tomto případě, kdy soud měl možnost slyšet [REDACTED], která popisovala, jak se prožité události projeví v následném životě poškozené – počínaje propadem [REDACTED]. Za nepravděpodobnou a nevěrohodnou má soud konstrukci, že poškozená by se rozhodla předstírat [REDACTED]. Jednak zde opět vyvstává otázka motivu pro takové předstírání. A jednak soud nevěří, že [REDACTED] – by takové předstírání bylo dlouhodobě udržitelné po dobu několika měsíců [REDACTED] aniž by tzv. herec nevypadl z role. Soud proto nepochybuje, že [REDACTED] propukla záhy po činu, trvala ještě k 27.03.2015 a vyžádá si další následné léčení v řádu 6 měsíců.

Soud také dospěl k závěru, že obžalovaný poškozené odcizil [REDACTED] Kč z peněženky. Obžalovaný to sice popírá, ale soud nenachází žádné jiné vysvětlení, jak by se z peněženky poškozené měla tato v podstatě bagatelní finanční částka ztratit. Poškozená uvedla, že věděla, že tyto peníze před [REDACTED] s obžalovaným v peněžence měla, po návratu od něho jí tyto peníze scházely. Soud nevidí důvod, proč by si toto měla poškozená vymýšlet, zvláště v situaci kdy to není primární tvrzení, ale je to v podstatě marginálie, která se přidružuje k hlavnímu závažnému deliktu. Soud nezastává názor, že by

zde byl prostor pro aplikaci zásady *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obžalovaného). Ta připadá k použití tehdy, kdy existuje více kvalitativně rovnocenných variant skutkového děje. Zde ovšem soud kvalitativní rovnocennost variant nespatřuje, a má za nejpravděpodobnější a nejuhrožující variantu, kterou popisuje poškozená, zatímco úvahy, že tyto peníze vzal někdo jiný někdy jindy, nějak jinak, jsou veskrze mlhavé a časově i technicky obtížně proveditelné.

PRÁVNÍ KVALIFIKACE

Zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. c), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku se dopustí ten, *kdo jiného násilím a pohrůzkou násilí donutí k pohlavnímu styku, uvedený čin spáchá souloží a se zbraní a takovým činem způsobí těžkou újmu na zdraví*. Obžalovaný si v projednávaném případě vynutil na poškozené opakovaně soulož, to za použití zbraně – nože i pohrůzek usmrcením umocňovaných předchozím užitím nože. V důsledku tohoto jednání došlo u poškozené k závažnému psychickému onemocnění, a to posttraumatické stresové poruše. Toto onemocnění podstatně zasahuje řadu sfér života poškozené a znesnadňuje jí dosud běžné vedení života (studium, komunikace s třetími osobami, trávení volného času). Z tohoto pohledu jde jistě o *vážné* onemocnění ve smyslu § 122 odst. 2 tr. zákoníku. Současně jde o onemocnění dlouhodobého charakteru, které poškozeného omezuje v běžném životě po dobu přesahující šest týdnů [což je hranice pro kategorizaci onemocnění pod *delší dobu trvající poruchu zdraví* dle § 122 odst. 2, písm. i) tr. zákoníku].

Informace o psychických následcích událostí ohrožujících život, zdraví a bezpečí jedince jsou obecně dostupné, pravidelně se objevují v médiích, knižní i filmové produkci, jsou součástí vzdělávacího procesu i zkušeností získávaných v průběhu dospívání a výchovy v rodinném prostředí i cestou působení společenských vazeb. Obžalovaný nežije v informačním vakuu a vzhledem ke svému věku si alespoň v hrubých rysech dokázal představit, že vystaví-li poškozenou velmi invazivnímu zásahu do její [redacted] rozhodování v [redacted], může to pro ni znamenat těžké trauma, které v její [redacted] zanechá hluboké stopy. Primárním záměrem obžalovaného nebylo působit [redacted], obžalovaný ovšem věděl, to jí svým počínáním může přivodit, a bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že se u poškozené takové [redacted] nerozvine. Obžalovaný proto nese zavinění i na těžším následku, který nedbalostně přivodil jako doprovodný projev svého cíle.

Soud proto u obžalovaného shledal za naplněny všechny znaky zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), c), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku.

Přechinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. zákoníku se dopustit ten, *kdo přisvojí si cizí věc, kterou měl jiný při sobě, tím, že se jí zmocní a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen*. Obžalovaný se v dané věci zmocnil peněz z peněženky poškozené, která byla v její kabelce odložené v místnosti, kde poškozená byla a měla svůj majetek stále na dosah a pod (byť okolnostmi limitovaným) dohledem. Takto si obžalovaný počínal, přestože 11.10.2013 (datum právní moci předchozího rozhodnutí) byl za [redacted].

TREST

Obžalovanému bylo nutno ukládat trest [REDACTED], protože byl odsuzován za [REDACTED] byt' jeden byl veskrze marginální a takřka bezvýznamný ve světle toho [REDACTED].

Soud vzal v potaz, že obžalovaný se dopustil stíhaného jednání [REDACTED]. Navíc bylo třeba přihlídnout i obecně k jeho [REDACTED] a k tomu, že oba jeho předchozí skutky (odsouzení může být zhlazeno, ale skutky trvají) v sobě zahrnují [REDACTED] prvek. V prvním případě šlo o [REDACTED]. To jsou okolnosti, které svědčí o ochotě obžalovaného používat k prosazování svých zájmů.

Dále bylo třeba zohlednit specifika nyní stíhaného jednání. Obžalovaný si vyhlédl [REDACTED]. Vybral si dívku, která se chystala vstoupit do vlastních domovních dveří, která ho nijak [REDACTED]. Druhá věc je, že obžalovaný tuto dívku po dobu [REDACTED].

Popsané okolnosti by vedly soud k úvahám o trestu v horní polovině, ne-li poslední čtvrtině zákonného rozpětí, které činí pět až dvanáct roků odnětí svobody.

Na druhé straně však soud vzal v potaz, že pan obžalovaný se alespoň [REDACTED]. Tu sice zčásti zpochybňují jeho [REDACTED] se postoje k [REDACTED], nedevalvují ji však, a soud proto jeho lítost zohlednil jako polehčující okolnost. Dalším momentem, který svědčí ve prospěch obžalovaného, bylo to, že nevedl svého obhájce k [REDACTED]. Není neobvyklé, že obhajoba sahá k prostředkům, které jsou sice dovolené (obžalovaný se smí hájit, jak uzná za vhodné), ale často nekorektní. Takto jsou vedeny snahy skandalizovat oběť, její vyjádření jsou komentována teatrálními jízlivými připomínkami směřujícími k jejímu znevěrohodnění, a je na ni vyvíjen tlak směřující takřka až k obrácení rolí škůdce a poškozeného. K ničemu takovému se obžalovaný neuchýlil, což má soud za oceněníhodné, svědčí to zároveň i o jisté jeho sebereflexi a tom, že svého činu zřejmě skutečně lituje.

Tato pozitivita přiměla soud, aby sestoupal z oné poslední čtvrtiny zákonného rozpětí, a obžalovanému uložil trest mírně nad polovinou trestní sazby. Zmíněné klady se odrazily i ve výroku o způsobu výkonu trestu odnětí svobody. Soud obžalovaného zařadil do věznice s mírnějším režimem, než kam by náležel při striktní aplikaci zákona.

Vedle tohoto trestu pak soud uložil propadnutí [REDACTED], který byl zajištěn. Jak zmíněno již výše, má soud za prokázané, že se jednalo o [REDACTED]. Jednak se [REDACTED] našel v místě, které bylo označeno jako místo, kde poškozená byla [REDACTED].

NÁHRADA NEMAJETKOVÉ ÚJMY

Soud přiznal poškozené z požadovaného milionu Kč částku [REDAKCE] Kč. Ta se skládá z bolestného ve výši [REDAKCE] Kč a z náhrady jiné nemajetkové újmy ve výši [REDAKCE] Kč.

Výpočet bolestného vychází z metodiky Nejvyššího soudu, která v kooperaci s nejrůznějšími odbornými pracovišti a odbornými lékařskými společnostmi zpracovává ohledně bolestného katalog bodového ohodnocení jednotlivých zdravotních změn. Dále pak vychází z toho, že hodnota jednoho bodu by se měla odvíjet z 1% průměrné měsíční mzdy stanovené za předcházející rok na přepočtené na počty pracovníků v národním hospodářství. Soud nedospěl k závěru, že by našel nějakou lepší metodiku a že by neměl použít metodiku Nejvyššího soudu.

Při použití této metodiky znalec [REDAKCE] v doplňku svého posudku konstatoval, že bodové ohodnocení bolesti, která souvisí se samotným onemocněním psychickou nemocí – posttraumatickou stresovou poruchou poškozené, odpovídá 69 bodům. Toto onemocnění se rozvinulo v roce 2014 a kalendářním rokem rozhodným pro stanovení průměrného výdělku je rok 2013. V něm činila průměrná měsíční mzda zaměstnanců v národním hospodářství 25.078Kč, a 1% z ní představuje 250,78Kč. Bolestné pak odpovídá výpočtu 69 bodů krát 250,78Kč.

Soud dále dospěl k závěru, že v projednávaném případě došlo k újmě na přirozeném právu poškozené dle §§ 2956, 19 a 81 zák. č. 89/2012 Sb. (dále jen NOZ) – právo na ochranu osobnosti, života, zdraví. Tato nemajetková újma se dle § 2951 odst. 2 NOZ *odčiní přiměřeným zadostiučiněním, které musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Podle § 2957 NOZ musí být způsob a výše přiměřeného zadostiučinění určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti, pohrůžky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. Vezme se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavu hrozba nebo jiná příčina vyvolala.*

Soud přitakal poškozené, že je namíste poskytnout jí určitou finanční satisfakci. Není pochyb, že u poškozené došlo k závažnému zásahu do jejích osobnostních práv, do práva na svobodu rozhodování v [REDAKCE]. Snížení důstojnosti poškozené, která byla velmi agresivně donucena k něčemu, o čem nestála, a vystavena přitom bezprostřední obavě o život a zdraví, i sekundárnímu strachu z nákazy pohlavně přenosnou chorobou, je nepochybně značné. Jde o takovou újmu, u níž lze spolehlivě dovozovat, že takový zásah by jako závažnou újmu pocíťoval v podstatě každý. Z tohoto pohledu jsou splněny podmínky pro úvahy, že tato újma by měla být saturována přiznáním její finanční náhrady, a že nelze vystačit jen s nepeněžním zadostiučiněním. Za takové zadostiučinění snad lze do jisté míry pokládat jen odsouzení pachatele, tento počín však není nadán schopností plnit vůči poškozenému reparační (náhradovou) funkci.

Kritéria pro stanovení peněžního zadostiučinění rozvedená v citovaném ustanovení § 2957 NOZ nejsou tak pregnantní, aby šlo toto zadostiučinění vypočítat nějakou matematickou operací z exaktních vstupních hodnot jako v případě bolestného. Tato kritéria

Ize členit na dva aspekty. Prvým je *závažnost* vzniklé újmy a druhým *okolnosti*, za kterých došlo k porušení přirozeného práva.

Závažnost újmy, jak vyplývá i z výroku o vině, rozhodně není bezvýznamná. Poškozená utrpěla těžké [REDAKCE], které navíc ještě není v současné době ani doléčené. Kromě toho je zde jistá pravděpodobnost, že si do budoucího života zřejmě ponese nějakou – [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE], nicméně může (a pravděpodobně bude) poškozené významně znesnadňovat život. To platí tím spíše, že jde o mladou dívku na počátku své [REDAKCE]. Aniž by tím chtěl soud snižovat škodlivost zásahů do přirozených práv zralejších jedinců, je samozřejmě rozdíl, pokud je takovému traumatu vystavena osoba, která již má určité životní zkušenosti a umí se nějakým naučeným způsobem vypořádávat s ranami osudu, oproti [REDAKCE], která je na počátku životní dráhy a životních zkušeností k zpracovávání traumat má minimum.

Další věc je, že jednání, jemuž byla poškozená vystavena, je nepochybně [REDAKCE]. To, že byl někdo [REDAKCE], na něho nepochybně nepříznivě dopadá nejen samotným skutkem, ale i tím, že [REDAKCE] její okolí a jak na to bude reagovat. To pak může sekundárně zasahovat do dalšího životního komfortu a vést k obavám, úzkostem a dalším rozhodně nikoli příjemným pocitům.

Třetí prvek závažnosti újmy je lépe hmatatelný a zřetelný. Poškozená [REDAKCE] se zmiňují, že možná vyvstane nutnost změnit bydliště či dokonce hledat nové zázemí v jiném městě. To má soud v daném případě za akceptovatelné, protože k prvnímu útoku došlo v podstatě [REDAKCE], takže poškozená si prožitá trauma připomíná dnes a denně, kdy musí procházet místem, s nímž má spojeny bolestné vzpomínky. Nemůže tedy uplatnit běžné mechanismy obrany lidské psychiky, že se bude vyhýbat situacím evokujícím jí otravné zážitky. I v tom je její pozice jistě ztížena.

Okolnosti, za kterých došlo k zásahu do přirozených práv poškozené, jsou poměrně hrozné a je to to, co již zaznělo výše. Je to zcela záměrný, poměrně intenzivní útok za použití [REDAKCE], během něhož se poškozená bála o život. Útok vedený na oběť, která se nechovala nijak rizikově a nezavdala k němu žádnou příčinu, což poškozenou připravuje o jistotu, že zachová-li v budoucnu patřičnou míru opatrnosti, nemusí se obdobné situace obávat. Významná je také délka tohoto útoku a opakovaně gradující fáze agrese, což je parametr, který se vymyká běžným případům a blíží se počínání únosců či jiných pachatelů dlouhodobě omezujících svobodu oběti.

Posledním aspektem, který vzal soud v potaz, je zásada proporcionality, která zohledňuje především majetkové poměry osoby, která má být k náhradě nemajetkové újmy zavázána. Obžalovaný je v současné době nemajetnou osobou, bez stálého zaměstnání a s vyhlídkou na výkon trestu, v němž jeho možnosti výdělků budou i při jeho zařazení do věznic s nejmírnějším režimem výrazně omezeny.

Z popsaných důvodů nebylo poškozené vyhověno v celém jejím požadavku na zaplacení [REDAKCE] Kč, ale tento nárok byl snížen na [REDAKCE] Kč, která dle názoru soudu plně odpovídá všem shora popsaným parametrům kauzy. I částka [REDAKCE] Kč bude nepochybně pro obžalovaného velikou zátěží při startu do dalšího života, na druhou stranu si však musí uvědomit, že i pro poškozenou bude velmi složité vypořádat se s tím, čemu byla vystavena a co v zásadě žádné peníze rozhodně nemohou plně saturovat či uvést do původního stavu. Přiznání zmíněné sumy tak představuje vyvážený a reálně dosažitelný kompromis mezi konkurujícími si zájmy obžalovaného na straně jedné a

poškozené na straně druhé. Pokud poškozená požadovala částku vyšší, tak byla se zbytkem nároku odkázána na občanskoprávní řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení prostřednictvím soudu podepsaného k Vrchnímu soudu v Praze (§ 248 odst. 1 tr.ř., § 252 tr.ř.), a to ve trojím vyhotovení.

Státní zástupce tak může učinit pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí (§ 246 odst. 1 tr.ř.).

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilosti k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce (247 odst. 2 tr.ř.)

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 1, 2, 3 tr.ř.).

Podle § 228 odst. 4 tr.ř. byl-li poškozenému alespoň z části přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má poškozený možnost požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Odvolání nemůže úspěšně podat ten, kdo se jej již jednou vzal.

V Českých Budějovicích dne 23.04.2015

Předseda senátu:
Ondřej V í t ů , v.r.

Za správnost vyhotovení:
Monika Vlachová